

ESPORTS | pàg. 28

El Vila-sana, colíder invicte de la Lliga femenina d'hoquei al guanyar 4-2 el Fraga, i l'Alpicat encara no puntua

AVUI, GRATIS

**Pòster del
LLEIDA
ESPORTIU**
Temporada 2022-23

Suplement

LECTURA

La impremta de la Diputació celebra el 140 aniversari

**DIUMENGE 9
D'OCTUBRE DEL 2022**

Número 14.636 · Any XLI
2,70 €

www.segre.com

Un terç de les morts a les carreteres són de ciclistes, vianants i motoristes

Vulnerables || Sumen 91 de les 325 víctimes mortals des del 2012 a Lleida, i el col·lectiu de la bici demana penes més dures per als conductors imprudents

ÉS NOTÍCIA | 3-5

**La Fira del Torró
més massiva**

COMARQUES | 14-15

Empadronats mil okupes i persones sense domicili fix en pisos on viuen

A Lleida ciutat, en l'últim any i mig

L'ajuntament de Lleida ha empadronat als habitatges on resideixen un miler d'okupes i persones sense domicili fix, que no compten amb contracte d'arrendament o compra o que no estan al dia del pagament, des del març del 2021, quan va canviar la normativa que fins llavors els obligava a inscriure's en locals socials.

LLEIDA | 9

Les rendes de veïns de Ciutat Jardí quadrupliquen les de la Mariola

Ingressos mitjans per persona de 25.175 euros davant de només 6.689

Un informe de l'INE sobre renda per municipi reflecteix que a Lleida ciutat veïns de Ciutat Jardí tenen uns ingressos mitjans que multipliquen per quatre els de residents a la Mariola.

ECONOMIA | 25

POLÍTICA

Aragonès ultima el nou Govern, al qual preveu incorporar independents

PANORAMA | 21-22

**Cultura sensorial
per als més
petits a Sort**

EDGAR ALDANA

COMARQUES | 20

VINE A LA FIRA DEL TORRÓ D'AGRAMUNT I DESCOBREIX LES NOSTRES NOVETATS!
TAMBÉ ENS TROBARÀS AL NOSTRE OBRADOR: AV. D'AGUSTÍ ROS, 2 - AGRAMUNT
WWW.VIRGINIAS.ES

S'emporten la pitjor part en els accidents. Són ciclistes, motoristes i vianants. De les 325 víctimes mortals que s'han registrat des del 2012 a les carreteres de les comarques de Lleida, 91 són d'aquests col·lectius vulnerables, prop d'un terç del total. Trànsit, Mossos i policies locals fan periòdicament campanyes per reduir aquesta sinistralitat

TRÀNSIT ANÀLISI

Vulnerables a l'asfalt

Motoristes, vianants i ciclistes suposen gairebé un terç de les víctimes mortals a les carreteres de Lleida || Des del 2012 han perdut la vida 91 persones d'aquests col·lectius, quatre aquest any

A. GUERRERO / X. MADRONA

| LLEIDA | Gairebé un terç dels morts d'accident de trànsit a les carreteres de Lleida són motoristes, ciclistes o vianants. Considerats col·lectius vulnerables, aquest any, per exemple, s'han registrat 13 víctimes a la xarxa viària interurbana lleidatana –sense comptabilitzar dos víctimes més que hi va haver en sinistres en camins– i quatre eren d'aquest col·lectiu (tres motoristes i un ciclista), segons les dades del Servei Català de Trànsit. El percentatge de mortalitat entre aquests usuaris ha passat en l'última dècada de representar una quarta part del total a ser una tercera part. Concretament, des del 2012 s'han comptabilitzat 325 morts a les carreteres lleidatanes, dels quals 91 són d'aquests col·lectius –17 vianants, 15 ciclistes i 59 motoristes–, amb el 2015 com l'exercici més tràgic, amb 16 víctimes mortals. En el cas dels ciclistes, els accidents amb víctimes s'han duplicat a Lleida i aquest any ja són 36, cinc de greus i un de mortal. I això sense tenir en compte els sinistres a l'interior de pobles i ciutats, on entre els anys 2012 i 2022 s'han registrat una desena de víctimes, majoritàriament vianants.

Quins són els motius que expliquen aquest augment percentual? Un és l'increment de persones que practiquen ciclisme o que són aficionades a les motocicletes, apunten els experts. “Més usuaris, més accidents”, afirmen. Un altre factor és el descens d'accidents mortals de vehicles de quatre rodes, ja sigui per les millores en seguretat viària o per l'augment dels controls. En aquest sentit, Lluís Muñoz, cap d'Investigació de l'Àrea Regional de Trànsit dels Mossos al Pirineu, recorda que “en un accident, tant motoristes com ciclistes són com el xassís del vehicle, per la qual cosa el risc de fer-se lesions greus és molt més elevat que el dels ocupants d'un turisme”. Muñoz explica, per exemple, que “les carreteres del Pirineu són un gran atractiu per a motoristes i ciclistes, la qual cosa ha implicat un increment de la vigilància per detectar conductes inadequades”. Hi ha carreteres com l'L-511 entre Coll de Nargó i Isona amb molts revolts que estan entre les rutes preferides dels motoristes. Quant als ciclistes, el cap d'Investigació de Trànsit

MORTS DE COL·LECTIUS VULNERABLES A LES CARRETERES DE LLEIDA												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	TOTAL
Vianant	0	1	1	6	4	1	2	0	1	1	0	17
Motorista	6	2	3	7	7	9	7	5	3	7	3	59
Ciclista	2	2	1	3	0	3	0	3	0	0	1	15
Total col·lectiu	8	5	5	16	11	13	9	8	4	8	4	91
Total morts	47	30	26	38	28	34	34	28	17	30	13	325

Font: Servei Català de Trànsit

AMADO FORROLLA

Tres motoristes van morir el 22 de setembre a Alfés, quan una conductora va envair el sentit contrari i se'ls va tirar a sobre.

Investigació per la tragèdia amb tres morts a Alfés

El jutge autoritza inspeccionar el mòbil de la conductora que causar la mort dels motoristes

A.G.B.

| LLEIDA | Els Mossos d'Esquadra segueixen investigant dos accidents recents a Lleida amb víctimes de col·lectius vulnerables per determinar si hi va haver alguna mena de responsabilitat penal per part dels conductors que els van causar. Un és l'accident que hi va haver el 22 de setembre a la C-12 a Alfés, en què van morir tres motoristes. La conductora del turisme, que circulava en direcció a Flix, va envair el sentit contrari en un punt en el qual hi havia línia contínua i quan passaven tres motos que ana-

ven cap a a Lleida. La dona, de 57 anys, va donar negatiu a la prova d'alcoholèmia. Els Mossos indaguen si es va distreure. En aquest sentit, el jutjat d'instrucció 4 de Lleida ha autoritzat a la Unitat de Trànsit de Ponent l'anàlisi i estudi del mòbil de la conductora, segons ha pogut saber aquest diari. Xavier Prats, de Prats Advocats, lletrat d'una de les víctimes i especialista en temes de trànsit, va afirmar que “creiem que hi va haver una clara negligència en la conducció perquè es va tirar a sobre de les motos sense que poguessin reaccionar”. La

policia catalana també investiga l'atropellament d'un ciclista que va tenir lloc divendres de la setmana passada a Balaguer. El ciclista, ferit crític, va ser atropellat per una furgoneta a la zona del Pla d'Almatà de la capital de la Noguera, que dona accés a la carretera C-12.

CICLISTA ATROPELLAT

Un ciclista, ferit crític la setmana passada al ser atropellat per una furgoneta a Balaguer

Precisament, s'ha de recordar que l'entitat esportiva lleidatana Ilerllengües Prats Cycling Team és acusació popular en la causa oberta per l'atropellament mortal que es va produir el 21 d'agost a Castellbisbal (Barcelona), en el qual van perdre la vida dos ciclistes i un altre va resultar ferit crític quan van envestits per un conductor drogat que va fugir i que va ser empresonat. Xavier Prats, advocat de l'entitat, va afirmar que “cal lluitar contra la reiteració d'aquests accidents a les diferents vies urbanes i interurbanes de Catalunya”.

TRÀNSIT ANÀLISI

Els jutjats lleidatans van dictar l'any passat 1.013 sentències condemnatòries per delictes viaris, un 38% més que l'any anterior, quan van ser 733. La meitat de les condemnes van ser per consum d'alcohol i drogues.

El 2021 es van registrar 151 accidents de moto amb set morts; hi va haver 50 sinistres de bicicleta, amb 3 ferits greus i 32 de lleus. A més, hi va haver 73 accidents per ús de patinets elèctrics, amb un mort i 5 ferits greus.

al Pirineu comenta que “és important que els ciclistes portin la roba adequada i els llums perquè els conductors els vegin”.

La policia fins i tot ha arribat a denunciar un ciclista professional per no portar sistema d'il·luminació. Des dels Mossos d'Esquadra recorden la importància que els conductors respectin la distància de seguretat a l'hora de fer avançaments de ciclistes.

Respectar la distància

Respectar la distància i reduir la velocitat són dos aspectes claus que han de tenir en compte els conductors quan es troben a la carretera amb aquests col·lectius vulnerables. I és convenient advertir-ho.

Víctor Saiz, enginyer industrial de professió i gran aficionat al ciclisme, de l'àrea del qual va ser responsable a la comissió de la Federació Catalana de Ciclisme del 2018 al 2021, ha posat en marxa el projecte *Safetyonbike.com*, que es basa a recordar que hi hagi una distància d'almenys 1,5 metres entre vehicle i ciclista, per a la qual cosa ha confeccionat “un adhesiu 3D atractiu per als usuaris i que se'l puguin col·locar en tota mena de vehicles per fer més extensible la reivindicació ciclista”. A Lleida hi ha 980 ciclistes federats, encara que els que compten amb una assegurança podrien ser més de 4.000.

GAIREBÉ MIL FEDERATS

A Lleida hi ha 980 ciclistes federats, però els que tenen una assegurança podrien ser més de 4.000

A aquests col·lectius vulnerables, recentment se n'ha afegit un de nou: el dels patinets elèctrics. Són considerats Vehicles de Mobilitat Personal (VMP). En el seu cas, la sinistralitat es registra als nuclis urbans, que és per on poden circular. També estan sotmesos al Reglament General de Circulació. A Lleida s'han disparat els sinistres amb aquests vehicles implicats i també les infraccions. Aquest any, la Guàrdia Urbana ha denunciat un total de 773 usuaris, el triple que durant els dos últims anys. A més a més, al setembre de l'any passat va perdre la vida una dona a la capital del Segrià al ser envestida per un patinet, en el primer accident mortal d'aquest tipus a la província.

“Després de 15 dies en coma vaig sobreviure”

Josep Zurita, cicloturista de Cervera, va ser atropellat el 2016 || “Vaig haver de tornar a aprendre a caminar”

X. SANTESMASSES

| CERVERA | Josep Zurita ha practicat ciclisme tota la vida, especialment des de la creació de la Penya Ciclista Cervera a la dècada dels anys vuitanta de la passada centúria, i fins fa poc més de sis anys, quan va ser envestit per un cotxe, per la qual cosa va quedar greument ferit. Des d'aleshores no ha pujat a la bicicleta. “No és un adeu, per sort tinc tota la vida al davant per tornar a practicar. De moment, surto a caminar cada dia.” L'atropellament va tenir lloc el maig del 2016 a la carretera d'Agramunt a Artesa de Segre, quan un turisme que conduïa un home de 84 anys el va envestir per darrere mentre circulava pel voral de la carretera. De fet, el vehicle no es va aturar tot i l'accident fins a dos quilòmetres després d'haver rebentat una roda de davant i el vidre frontal. Al lloc on es va aturar el vehicle, altres ciclistes que esperaven al grup en el qual anava Josep Zurita van poder identificar-lo.

De resultes de l'accident,

Zurita es va fracturar la pelvis i tres vèrtebres. De fet, Josep Zurita comenta que avui a penes té record ni de l'impacte ni de l'hora anterior a aquest. Va estar quinze dies en coma i un any i mig entre l'hospital Arnau de Vilanova, “allà em van salvar la vida”, i el centre de rehabilitació Guttman de Barcelona, “on vaig tornar a aprendre a caminar”, entre altres centres. De fet, sis anys després encara té el judici pendent de sentència.

Cada vegada hi ha un nombre més elevat de persones que practiquen el ciclisme. Aquest any la Penya Ciclista Cervera ha aconseguit 201 socis, el seu màxim en més de quaranta anys de trajectòria. Tanmateix, aquest augment de la pràctica del ciclisme, que és a nivell generalitzat, veu el seu revers, segons Josep Zurita, en les poques polítiques de conscienciació i de seguretat: “Som a la cua d'Europa.” “Són molts els conductors que t'avança un pam de distància de la bici, i falta també més pacificació

Josep Zurita, a l'entrada del Casal de Cervera, admet que algun dia podrà

de les carreteres.” Així doncs, considera necessari, “que se senyalitzin més espais reservats o amb preferència per als ciclistes”, comenta.

Com a curiositat, manifesta que el pla de Lleida és una zona ideal per a la pràctica del ciclisme. “Hi ha molta gent de Barcelona que ve fins a la Panadella amb cotxe carregats amb la bicicleta, i a partir d'allà decideixen rutes per la zona de Rubió, Santa Coloma de Queralt,

Sant Guim de Freixenet, Sant Ramon, Torà. Fins i tot l'antiga N-2 et permet circular amb seguretat fins a Mollerussa. També hi ha bones carreteres per practicar ciclisme a les valls dels rius Sió, Cercavins, Llobregós i Corb”. De fet, considera que el pla de Lleida és una zona privilegiada, “a totes les carreteres veus ciclistes”. Amb tot, admet que cada vegada guanya més adeptes la bicicleta de muntanya (BTT). “Molts pa-

ENTREVISTA

Lluís Muñoz

CAP D'INVESTIGACIÓ DE TRÀNSIT
DELS MOSSOS AL PIRINEU

«Motoristes de tot Europa venen al Pirineu»

Hi ha un increment de ciclistes i motoristes a les carreteres del Pirineu?

Sí, especialment després del final de la pandèmia. Aquest estiu, per exemple, han vingut motoristes d'Àustria, Anglaterra, Alemanya i molts altres països europeus. Malgrat tot, no s'ha de lamentar cap mort.

Què els preocupa?

Les imprudències i les negligències. Fem molta vigilància en aquells trams amb més concentració com la carretera N-260 al port del Cantó o la carretera entre Coll de Nargó i Isona.

Detecten moltes conductes inapropiades?

No podem criminalitzar els motoristes, cal sancionar els que ho facin malament, no per un afany recaptatori sinó per un tema de seguretat.

I els ciclistes?

És important que portin roba reflectora i les bicis il·luminades perquè la resta de conductors els puguin veure.

Hi ha vehicles que no respecten la distància de seguretat?

Cada vegada menys. A un ciclista, el toques amb el retrovisor i pot tenir una caiguda amb conseqüències fatals.

El 2018 es va crear un nou delictes d'abandó del lloc de l'accident, penat amb fins a 4 anys de presó. La reforma va ser fruit d'una campanya d'Anna González, una veïna de la Seu, el marit de la qual, ciclista, va morir atropellat.

Un dels accidents de ciclistes més greus va tenir lloc a Soses el 2015, quan un conductor ebri va atropellar mortalment dos membres del Club Ciclista de Seròs, en va ferir dos més i va fugir.

muntar de nou en una bicicleta perquè ho porta "a la sang".

res veuen amb bons ulls que els seus fills vagin pels camins i no tant per les carreteres. El cert és que tot comporta un perill similar", comenta. Josep Zurita explica que el que li ha quedat més clar després de l'accident és "la importància de ser positiu davant de les dificultats, pensar que tot sortirà bé. De fet, ni els mateixos metges donen crèdit a la meua recuperació".

Pel que fa a les recomanacions, manifesta que és bàsic

portar roba i llums que "et facin molt visible als vehicles motoritzats" i circular per les carreteres que siguin menys transitades.

Jospe Zurita està convençut que, malgrat les greus lesions que encara marquen la seua vida quotidiana, algun dia podrà tornar a conduir una altra vegada una bicicleta. De fet, ho porta a la sang. Va ser fundador del seu club i més d'una dècada president.

"La llei ha de ser més dura i més justa amb els ciclistes"

Arturo Santiveri, president del CC Terraferma, diu que a alguns conductors "els molestem" || Demana "respecte mutu"

X.M.R.

[LLEIDA] Arturo Santiveri, president del Club Ciclista Terraferma, el degà a Lleida, que l'any que ve celebrarà el quarantè aniversari, assenyala que "som un col·lectiu massa vulnerable a la carretera i molt poc protegit legalment. La llei ha de ser més dura i més justa amb els ciclistes. No pot sortir igual de car entrar a robar en un supermercat que atropellar un ciclista i matar-lo. Recordo que quan van atropellar i van causar la mort a dos ciclistes de Seròs, van passar diversos anys abans que tanquessin a la presó l'infractor", explica Santiveri.

De tota manera, el president d'aquest club, amb uns 170 socis, tots ells cicloturistes no competitius, reconeix que "puc entendre que alguns de nosaltres podem ser de vegades uns inconscients". Per aquest motiu, coincidint amb el quarantè aniversari del club, "farem unes xarrades de formació en seguretat viària en col·laboració amb els Mossos d'Esquadra per als ciclistes que desitgin assistir-hi. El problema de base és la falta d'educació, tant en seguretat viària com a nivell social", assenyala Santiveri.

Assegura que ciclistes habituals de la carretera com ell perceben en alguns conductors certa animadversió cap a ells.

Arturo Santiveri, en una sortida recent que va fer amb la bicicleta.

XARRADES EDUCATIVES

El club complirà el 2023 el 40 aniversari i prepara, entre altres actes, xarrades de seguretat viària

"Notem que els molestem. Alguns es posen a tocar el clàxon com bojos quan ens veuen i també hi ha els que passen fregant les nostres bicicletes i no és cap barbaritat si dic que fins i tot ho fan expressament i que van contra nosaltres. Això no vol dir que els ciclistes de vegades tampoc fem les coses bé. Qui digui, sigui conductor o

ciclista, que sempre compleix la normativa, menteix", admet Santiveri.

Demana una mica de comprensió de les dos parts. "Els ciclistes hem de ser molt respectuosos amb els conductors i amb la normativa, però ells també. Les persones que condueixen un vehicle no són conscients que el ciclista no és un objecte que es troba a la carretera per entorpir-los el pas, sinó que és també una persona que està en una situació de gran vulnerabilitat. Cal posar-se a la pell d'un ciclista perquè hi ha situacions en les quals et sents molt impotent", conclou.

EN PRIMERA PERSONA

Víctor Saiz

DELEGAT DE LA FEDERACIÓ CATALANA DE CICLISME A LLEIDA

"S'ha de fer més pedagogia, però també endurir les penes"

El delegat de la Federació Catalana de Ciclisme a Lleida, Víctor Saiz, coincideix amb l'opinió generalitzada entre el col·lectiu ciclista que "s'ha de fer més pedagogia entre els conductors, però també endurir les penes perquè hi ha accidents per negligències".

En aquest sentit, reivindica la importància que els conductors respectin la distància a l'hora d'avançar un ciclista i va assenyalar que també és molt important que redueixin la velocitat. Ell mateix ha posat en marxa el projecte *Safetyonbike.com* (vegeu la

pàgina 4). "Sempre és un risc sortir a la carretera, però tots hem de ser responsables i ha d'imparar un respecte mutu", subratlla. Saiz valora positivament l'última reforma de la llei de trànsit, que preveu més sancions per als conductors que no respectin la distància amb els ciclistes. En via d'un sol carril hi haurà d'haver una separació mínima lateral d'1,5 metres o es perdran 6 punts. "Es tracta d'una bona mesura però falta molt per recórrer pel que fa a la conscienciació que la carretera és un espai compartit", conclou.